

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. K.**, bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. P. B., advokátom v R., proti žalovanému **S. M. Z., a.s., J.**, so sídlom v J., IČO: X., za účasti vedľajšieho účastníka S. P. B., pobočka R., **o náhradu škody z pracovného úrazu**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp.zn. 6 C 61/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. apríla 2009, sp.zn. 17 Co 7/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca čiastočným rozsudkom z 19. novembra 2008, č.k. 6 C 61/2008-212 zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 1 379 700,-- Sk, z toho bolestné v sume 20 700,-- Sk a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vrátane zvýšenia v sume 1 359 000,-- Sk a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 13 % ročne zo sumy 88 200,-- Sk a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1 282 500,-- Sk. Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v tejto časti nepriznal. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Revúca trov konania v sume 15 230,-- Sk do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodol tak vzhľadom na žalovaným a vedľajším účastníkom dôvodne vznesenú námietku premlčania.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudkom z 22. apríla 2009, sp.zn. 17 Co 7/2009 čiastočný rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 45 797,65 € a vo výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o úroky z omeškania vo výške 13 % ročne zo sumy 2 927,70 € a úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 42 571,20 € ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil, keď mal za to, že súd prvého stupňa zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav a vyvodil z neho správne skutkové aj právne závery. Vo výroku, ktorým súd prvého stupňa žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal čiastočnú náhradu trov konania, čiastočný rozsudok zrušil a v tomto rozsahu vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, čo do potvrdzujúceho výroku, podal dovolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ a § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označil skutočnosť, že odvolací súd napriek jeho nesúhlasu rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci.

Žalovaný považoval napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny a navrhol ho potvrdiť.

Vedľajší účastník navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť, pretože tu nie sú dané dôvody dovolania, predchádzajúce konania boli bez vady a vychádzali zo správneho právneho posúdenia veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení odvolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závažný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv,

ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

K odňatiu možnosti žalobcu pred súdom konať malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd rozhodol vo veci dňa 22. apríla 2009 bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (účinného od 15.10.2008) na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, a c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a/, b/, c/ O.s.p. vyplýva, že bez pojednávania nemôže odvolací súd meritórne rozhodnúť veci, ak

- zistí, že je potrebné na účely správneho zistenia skutkového stavu vykonať (zopakovať) dôkazy,
- súd prvého stupňa rozhodol bez pojednávania,

- to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V predmetnej veci je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa, teda mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a o veci samej aj správne rozhodol, súd prvého stupňa rozhodol v predmetnej veci na pojednávaní a nejde tu ani o verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku sídliska a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k právnemu záveru, že tým, že odvolací súd vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie v zmysle ustanovenia § 214 ods. 1, 2 O.s.p. nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalobcovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Skutočnosť, že by konanie bolo prípadne postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce

proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že si žiadne neuplatnili.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. októbra 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková